

0259
TS

Total No. of Questions – 32

Total No. of Printed Pages - 4

Regd.

No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part – III
COMMERCE, Paper – II
(Telugu Version)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

PART- I (Marks - 50)

SECTION – A

ఈ క్రింది వానిలో ఏవేని రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానములు 40 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయుము.

2 × 10 = 20

1. ద్రవ్య మార్కెట్‌కు, మూలధన మార్కెట్‌కు మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాలను వ్రాయండి.
2. బ్యాంకింగ్‌ను నిర్వచించి, బ్యాంకింగ్ విధులను వివరించండి.
3. నిర్వహణ సూత్రాలు గురించి వ్రాయండి.

SECTION – B

ఈ క్రింది వానిలో ఏవైన నాలుగు ప్రశ్నలకు సమాధానములు 20 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి.

4 × 5 = 20

4. బుల్స్ మరియు బేర్స్ గురించి నీకేమి తెలుసు ?
5. వస్తువులకు, సేవలకు మధ్యగల తేడాలను వివరించండి.
6. ఎంట్రప్రెన్యూర్ విధులను వివరించండి.
7. సూక్ష్మ, చిన్నతరహా, మధ్యతరహా పారిశ్రామిక యూనిట్లు (MSMEs) విషయంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం రూపొందించిన ప్రత్యేక నిబంధనలు ఏమిటో తెలుపండి.
8. సెజ్‌ల (SEZ) ప్రయోజనాలను వివరించండి.
9. నిర్దేశ సూత్రాలను వివరించండి.

SECTION – C

ఈ క్రింది వానిలో ఏవైన ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు 5 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయుము. 5 × 2 = 10

10. లేమ్డక్ అనగా నేమి ?
11. ఎండోమెంట్ పాలసీను నిర్వచించండి.

12. ఎంట్రప్రిన్యూర్ ను నిర్వచించండి.
13. బ్రెడ్జ్ రుణాలు అనగా నేమి ?
14. పరపతి లేఖ అనగా నేమి ?
15. మారకపు రేటు అనగా నేమి ?
16. అంతర్గత వర్తకం (స్వదేశీ వర్తకం) అనగా నేమి ?
17. సిబ్బందికరణను నిర్వచించండి.

PART- II (Marks - 50)

SECTION - D

క్రింది ప్రశ్నకు సమాధానము వ్రాయుము.

1 × 20 = 20

18. రామ్, రహీమ్ భాగస్థులు. వారు లాభ, నష్టాలను వరుసగా 2 : 3 నిష్పత్తిలో పంచుకొంటున్నారు. తేదీ 31-03-2015 న వారి ఆస్తి, అప్పుల పట్టి క్రింది విధంగా ఉంది.

అప్పులు	మొత్తం రూ.లు	ఆస్తులు	మొత్తం రూ.లు
చెల్లింపు బిల్లులు	25,000	బ్యాంకు	10,000
వర్తక ఋణదాతలు	50,000	రుణగ్రస్తులు	40,000
సాధారణ నిధి	20,000	సరుకు	30,000
లాభ, నష్టాల ఖాతా	15,000	పెట్టుబడులు	20,000
మూలధనాలు :		ఫర్నిచరు	30,000
రామ్	50,000	భవనాలు	60,000
రహీమ్	30,000		
మొత్తం :	1,90,000	మొత్తం :	1,90,000

తేదీ 01-04-2015 నాడు కింది షరతులలో వారు 1/5 వంతు వాటాను ఇచ్చి 'పీటరు' ను భాగస్థునిగా చేర్చుకొన్నారు.

- (a) పీటర్ తన మూలధనంగా రూ. 40,000 లు, గుడ్విల్ గా రూ. 20,000 లు నగదులో తేవాలి.
- (b) ఫర్నిచర్ పై 5% మరియు సరుకుపై 10% తగ్గుదల లెక్కించండి.
- (c) భవనాల విలువను 15% పెంచాలి.
- (d) రుణగ్రస్తులపై 5%, రాని బాకీలకై ఏర్పాటు చేయండి.

అవసరమైన ఆవర్ణా ఖాతాలను తయారు చేసి, కొత్త ఆస్తి, అప్పుల పట్టిని చూపండి.

SECTION - E

ఈ క్రింది వానిలో ఏదైన ఒకదానికి సమాధానము వ్రాయండి.

1 × 10 = 10

19. 1-1-2015 న హైదరాబాద్‌లోని కమల, మద్రాసులోని ఏజెంట్ రవికి రూ. 60,000 లు విలువ గలిగిన సురుకును కన్‌సైన్‌మెంట్‌పై పంపింది. కమల వివిధ ఖర్చుల కింద రూ. 4,000 లో చెల్లించింది. 1-4-2015 న రవి కింది వివరాలతో అకౌంట్ సేల్స్ పంపాడు.

(a) 50% వంతు సురుకును రూ. 44,000 లకు అమ్మాడు.

(b) రవి చేసిన ఖర్చులు రూ. 2,400 లు.

(c) రవికి అమ్మకాలపై 5% రావలసిన కమీషన్ పోను మిగిలిన మొత్తానికి డ్రాఫ్ట్ పంపాడు.

కమల ఘోష్టకాలలో అవసరమైన ఆవర్తా భాతాలు చూపండి.

20. 31-03-2015 నాటితో అంతమయ్యే సంవత్సరానికి ఇచ్చిన వసూళ్ళు చెల్లింపుల భాతా నుంచి ఆదాయ - వ్యయాల భాతాను తయారు చేయండి.

31-03-2015 నాటి వసూళ్ళు చెల్లింపుల భాతా

Dr.

Cr.

వసూళ్ళు	మొత్తం రూ.లు	చెల్లింపులు	మొత్తం రూ.లు
To తెచ్చిన నిల్వ	5,000	By ఫర్నిచర్	11,000
" విరాళాలు	25,000	" అద్దె, పన్నులు	5,300
" సభ్యత్వ రుసుము	1,200	" జీతాలు	5,800
" ప్రవేశ రుసుము	1,500	" ముద్రణ, స్టేషనరీ	2,200
" చందాలు :		" ఉపకార వేతనాల చెల్లింపు	3,000
సం॥రము 2013-14	1,400	" వార్తపత్రికలు, మ్యాగజైన్‌లు	900
సం॥రము 2014-15	7,500	" ప్రభుత్వ బాండ్లు	8,000
సం॥రము 2015-16	1,000	" తేల్చిన నిల్వ	8,850
" ఫర్నిచర్ అమ్మకం	1,650		
(ఫర్నిచర్ విలువ రూ. 2000)			
" పెట్టుబడులపై వడ్డీ	800		
	45,050		45,050

అదనపు సమాచారము :

(1) 2014-15 సంవత్సరానికి ఇంకా రావలసిన చందాలు రూ. 2,500.

(2) ముందుగా చెల్లించిన అద్దె రూ. 1,300 లు.

(3) చెల్లించవలసిన స్టేషనరీ బిల్లు రూ. 300 లు.

(4) విరాళాలను మూలధనీకరించాలి.

SECTION – F

ఈ క్రింది ప్రశ్నలలో ఏ రెండింటికైనా సమాధానాలు వ్రాయండి.

2 × 5 = 10

21. కన్సైన్మెంట్కు, అమ్మకాలకు మధ్యగల తేడాలను వివరించండి.
22. గణేష్ సెప్టెంబర్ 30, 2011 న రూ. 17,000 లకు ఒక యంత్రాన్ని కొని, దాని స్థాపనకు రూ. 3,000 లు ఖర్చు చేశాడు. ఫిర వాయిదాల పద్ధతిపై ప్రతి సంవత్సరం 10% చొప్పున తరుగుదలను లెక్కిస్తారు. అతని ఖాతాలు ప్రతి సంవత్సరము మార్చి 31 న ముగిస్తారని భావించి, యంత్రం ఖాతాను 31-03-2015 వరకు తయారు చేయండి.
23. రామ తన ఖాతా పుస్తకాలను ఒంటి పద్దు విధానం ప్రకారం నిర్వహిస్తాడు. ఈ కింది వివరాల ఆధారంగా అతని లాభం లేదా నష్టాన్ని లెక్కించండి.
ఏప్రిల్ 01, 2014 నాటి మూలధనం రూ. 1,25,000 లు
మార్చి 31, 2015 నాటి మూలధనం రూ. 1,70,000 లు
అదనపు మూలధనంగా రూ. 15,000 లను ప్రవేశపెట్టినాడు. ఆ సంవత్సరంలో రూ. 20,000 లు సొంతానికి వాడుకున్నాడు.
24. కంప్యూటరైజెడ్ అకౌంటింగ్ యొక్క ఐదు ప్రయోజనాలను వివరించండి.

SECTION – G

ఈ క్రింది వాటిలో ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు 5 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి. 5 × 2 = 10

25. ఉద్గ్రహణను నిర్వచించండి.
26. అకౌంట్ సేల్స్ అనగా నేమి ?
27. చందాలు అనగా నేమి ?
28. రికాన్ ఎక్స్పర్ట్ను నిర్వచించండి.
29. ఒంటి పద్దు విధానాన్ని నిర్వచించండి.
30. స్పెడ్ షీట్లు అనగా నేమి ?
31. X, Y లు 3 : 2 నిష్పత్తిలో లాభ, నష్టాలను పంచుకొంటున్న భాగస్థులు. సంస్థ లాభాలలో 1/5 వంతు వాటా ఇచ్చి 'Z' ను భాగస్థునిగా చేర్చుకోవడానికి నిర్ణయించుకొన్నారు. X, Y, Z ల కొత్త లాభ, నష్టాల నిష్పత్తి కనుక్కోండి.
32. గుడ్విల్ అనగా నేమి ?